

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Малейчик А. А,
здобувачка вищої освіти факультету менеджменту
Миколаївський національний аграрний університет
Олійник Т.Г,
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет

Україна протягом усієї своєї незалежності характеризується як аграрна країна, яка багата на чорнозем та має високий потенціал розвитку сільського господарства. Сільська місцевість є важливою для розвитку агропромислового комплексу України, але стикається з низкою проблем, таких як депопуляція, старіння населення, відтік молоді, збідніння ґрунтів, деградація екосистем. Ці проблеми гальмують соціально-економічний розвиток сільських територій та підривають їхню стійкість

Багато вітчизняних та зарубіжних спеціалістів досліджували проблеми розвитку сільських територій, такі як: М. Й. Малік, П. Т. Саблук, М.П. Талавира, Т.О. Степаненко, В.А. Чернятіна, але ряд питань є недостатньо висвітленим та потребують подальших досліджень.

Метою роботи є висвітлення основних проблем розвитку сільської місцевості, обґрунтування теоретичних положень щодо формування сталого розвитку сільських територій.

Сталий розвиток села перш за все – це процес змін, які спрямовані на підвищення рівня сільської економіки, шлях до майбутнього, де село є привабливим місцем для людей з високим рівнем та якістю життя, при цьому без шкоди для природних ресурсів. Сталий розвиток таких територій забезпечує інтеграцію економічних, екологічних та соціальних аспектів, з наданням довгострокового добробуту людей, збереження природних ресурсів та покращення якості життя.

Основними проблемами, які стримують розвиток сільських територій в Україні є недоотримання фінансування з державного бюджету, що ускладнює розвиток інфраструктури - поганий стан доріг, відсутність швидкісного

інтернету, обмежений доступ до громадського транспорту. Через це відбувається відтік молоді, в селах, переважає старше покоління, що призводить до зменшення робочої сили, в багатьох селах відчувається дефіцит якісної освіти, охорони здоров'я, культурних закладів.

Розвиток сільських територій має здійснюватись за визначеними стратегічними цілями такими як: формування конкурентної економіки, високий рівень працевлаштування, покращення системи соціального забезпечення, покращення рівня життя. Підвищення рівня життя сільського населення є необхідною умовою забезпечення сталого розвитку сільських територій, який в свою чергу залежить від стану місцевого бюджету.

На думку М. Й. Маліка, ключовою фігурою у вирішенні кризи села має бути саме «людина села» з усіма її проблемами. Стійкий розвиток сільських територій необхідно починати зі створення програми розвитку конкретного населеного пункту, враховуючи його природні особливості. Найважливішим залишається підвищення якості життя, яке включає підвищення доходів у селі та покращення доступу до культурних і оздоровчих послуг, а також адаптацію сільського способу життя до сучасних вимог цивілізації.[2]

П. Т. Саблук та В. Юрчишин підкреслює, що розвиток сільських територій тісно пов'язаний з перспективами агропродовольчого сектора, який займає провідне місце в сільській економіці. Однак село має потенціал для використання інших ресурсів, тому необхідно створити умови для функціонування різноманітних територіальних утворень. Одним із основних завдань залишається забезпечення ефективного самоврядування на кожній з таких територій.[3]

Необхідними заходами для вирішення проблем є: розвиток інфраструктури, соціальний розвиток, підтримка села з боку районних та обласних структур, залучення інвестицій, підтримка сільського господарства.

Отже, сталий розвиток сільських територій є фундаментальним для соціально-економічного розвитку України та у розбудові цивілізованої демократичної держави в цілому, тому він потребує синергії між державою, громадами, бізнесом та навіть міжнародними партнерами. Застосування заходів

для вирішення проблем з розвитком села, дозволять повільно але впевнено дійти до цілі зробити сільську місцевість знову привабливою для життя. Лише завдяки спільним зусиллям можна створити умови для економічного зростання, соціальної справедливості та екологічної стійкості, що є основою для успішного майбутнього сільських регіонів країни.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку сільських територій : Розпорядження КМУ від 23 вересня 2015 року № 995-р. URL: <http://surl.li/bgdcrd> .
2. Малік М. Й. До питання сталого розвитку сільських територій. *Економіка АПК*. 2008. №5. С.51-55/
3. Сталбук П. Т. Розвиток сільських територій – запорука відродження аграрної України. *Вісник аграрної науки*. 2006. №5. С. 21-23.
4. Талавиря М.П. Розвиток сільських територій на засадах сталості. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2016. Т. 2. С.146-150. URL: <http://surl.li/hzyhnk> .
5. Перевозова І. В., Поленкова М. В. Сталий розвиток сільських територій: сучасний стан проблеми. *Причорноморські економічні студії*. 2020. С. 68-75. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.59-11> .
6. Степаненко Т.О., Ярова В. В., Дьяконов С.О. Сталий розвиток сільських територій України: проблеми та перспективи. 2022. С. 162-168. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2022_76_25 .